

عنوان: تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی در ترغیب مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله تحت پوشش پایگاه های سلامت شهر سنگان در انجام غربالگری سرطان کولورکتال ۱۳۹۸

اساتید راهنما:

دکتر محمد اسدپور

دکتر مصطفی نصیرزاده

استاد مشاور:

دکتر علی مهدی پور

دانشجو: ناصر هنرآموز رودی

زمستان ۹۸

چکیده

مقدمه: انجام آزمایش خون مخفی در مدفوع در مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله جهت تشخیص زود هنگام سرطان روده بزرگ بسیار مهم بوده و باعث درمان مناسب در بیماران مبتلا می گردد. لذا با توجه به اهمیت آموزش مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله در زمینه انجام آزمایش فوق، این پژوهش با هدف تاثیر مداخله آموزشی با استفاده از الگوی اعتقاد بهداشتی در انجام آزمایش خون مخفی در مدفوع در مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله شهر سنگان انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه یک تحقیق کارآزمایی آموزشی شاهددار بود و جامعه مورد پژوهش، کلیه مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله شهر سنگان (۱۰۶ نفر) که آزمایش خون مخفی در مدفوع نداده بودند، بود. ابتدا دو پایگاه سلامت سنگان به صورت تصادفی به دو گروه شاهد و مداخله تقسیم شدند. نمونه گیری به روش تصادفی چندمرحله ای انجام و بر اساس جدول تصادفی مشارکت کنندگان به دو گروه تخصیص داده شدند. گردآوری اطلاعات از طریق پرسش نامه مبتنی بر سازه های الگوی اعتقاد بهداشتی که قبلاً روایی و پایایی آن سنجیده شده بود، تکمیل گردید. مداخله آموزشی بر اساس الگوی اعتقاد بهداشتی و پس از تحلیل نتایج پیش آزمون، طی ۵ جلسه ی آموزشی ۶۰ دقیقه ای با استفاده از روش های آموزشی سخنرانی، بحث گروهی، بارش افکار، پرسش و پاسخ، نمایش عملی اجرا گردید. اهداف جلسات شامل ارتقاء آگاهی، حساسیت، شدت، منافع و خودکارآمدی درک شده و رفع موانع ادراکی بود. یک ماه پس از مداخله، داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و بوسیله آزمون های آماری کای اسکوئر، تی مستقل و زوجی در سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج آزمون آماری t مستقل نشان داد که بین میانگین نمره آگاهی ($P=0/31$)، حساسیت درک شده ($P=0/17$)، شدت درک شده ($P=0/12$)، منافع درک شده ($P=0/81$)، خودکارآمدی ($P=0/74$)، گروه مداخله و شاهد قبل از مداخله اختلاف معنی داری وجود نداشت.

اما بعد از مداخله اختلاف معنی دار آماری مشاهده شد ($P=0/001$). همچنین آزمون تی زوجی بین میانگین نمره آگاهی، حساسیت درک شده، شدت درک شده، منافع درک شده، موانع درک شده، خودکارآمدی با $P=0/001$ قبل و بعد از مداخله در گروه مداخله اختلاف معنی دار وجود داشت اما در گروه شاهد این اختلاف معنی دار نبود ($P>0/05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که مداخله آموزشی مبتنی الگوی اعتقاد بهداشتی در ترغیب مراجعین ۵۰ تا ۷۰ ساله مراجعه کننده به پایگاههای سلامت شهر سنگان در انجام غربالگری سرطان کولورکتال با استفاده از روش های متنوع آموزشی سبب افزایش آگاهی، حساسیت درک شده، شدت درک شده، خودکارآمدی، منافع ادراکی، کاهش موانع ادراکی شده و در نهایت منجر به ایجاد قصد و انجام رفتار آزمایش خون مخفی در مدفوع شده است و لذا به مسئولین حوزه بهداشت سنگان، سایر مراکز بهداشتی و محققین پیشنهاد می گردد از سازه های الگوی اعتقاد بهداشتی جهت ترغیب افراد برای انجام آزمایش خون مخفی در مدفوع استفاده نمایند.

واژه های کلیدی: الگوی اعتقاد بهداشتی، مداخله آموزشی، سرطان روده بزرگ، آزمایش خون مخفی در مدفوع، مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله

نحوه رفرنس دهی به پایان نامه

هنرآموز رودی ناصر. عنوان: تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی در ترغیب مردان ۵۰ تا ۷۰ ساله تحت پوشش پایگاه های سلامت شهر سنگان در انجام غربالگری سرطان کولورکتال ۱۳۹۸، [پایان نامه کارشناسی ارشد]. دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، ایران، ۱۳۹۸